

Zwyczaje ortodoksyjnych Żydów

Autor tekstu: **Piotr Szczepański**

Swego czasu na stronach internetowych gazeta.pl ukazała się informacja, że „Ortodoksyjni Żydzi mogą w szabat dzwonić. Zębami!”(!?). Otóż rabini w Izraelu ustalili, że konserwatywni wyznawcy judaizmu, pracujący podczas szabatu jako wolontariusze w służbach ratowniczych mogą w swojej pracy korzystać z telefonów komórkowych pod warunkiem, że będą one cały czas włączone, a numer będzie wybierany za pomocą patyczka, trzymanego w zębach(!). Sama "technologia" dzwonięcia „szabasowymi komórkami” wygląda podobno tak — wewnątrz telefonu wszystko jest ustawione, jak do dzwonięcia, w pozycji „załączone”, ale ukryty mikrowyłącznik fotooptyczny uniemożliwia wykonanie połączenia. Jeśli ortodoksyjny Żyd chce zadzwonić, to wkłada w odpowiedni otwór telefonu patyczek, przerywając w ten sposób strumień światła podczerwonego, co skutkuje zwarciem układu elektronicznego i połączeniem z żądanym numerem... Na taką formę korzystania z komórek wydał zgodę rabin Levy Yitzhak Halperin.

Ten pan rabin to nie taki pierwszy lepszy rabin, ale dyrektor znajdującego się w Jerozolimie „Institute For Science And Hallacha”, czyli ni mniej ni więcej tylko instytucji mającej niejako pogodzić wymogi religijne z nauką(!)... „Halacha” jest to prawo żydowskie, obejmujące prawo biblijne, prawo talmudyczne oraz lokalne tradycje dotyczące przepisów kultowo-liturgicznych, a także pokarmowych, tzn. „koszerność” potraw, oraz różnych aspektów życia codziennego. W sumie zawiera 613 przykazań — 248 nakazów i 365 zakazów.

Ortodoksyjny judaizm zabrania bowiem podczas szabasu — od piątkowego popołudnia do nocy z soboty na niedzielę — jakiegokolwiek aktywności, m.in. wysuwania szuflad, zapalania gazu i światła (u wyznawców świeci się cały czas), przyrządzania posiłków, itp., a także np. ruchu kołowego. W sumie, według Starego Testamentu aż za 39 czynności wykonywanych podczas sabatu (dziś już tylko teoretycznie) grozi kara śmierci — m.in. rozpalanie ognia, sadzenie, oranie, wiązanie i rozsypywanie węzłów, budowanie i burzenie, aby zbudować, włączanie i wyłączanie przycisków, zbieranie drewna...

Sam pan rabin występuje w filmie „Religulous” — „Idiotyzmy religijne”, nakręconym przez Billa Mahera. Film jest na Y.T. m.in. na kanale liberalatheist - pana rabina można zobaczyć w 8 części filmu, jak odbiera telefon (koszerny?) i określa reżysera i jego ekipę mianem „intruzów”... [YouTube — Religulous 08/11 \(PL\)](#)

W Izraelu, na okupowanym Zachodnim Brzegu Jordanu, w osadzie Alon Shvut, znajduje się „Instytut Zomet”, w którym rabini, naukowcy(!?) oraz inżynierowie pracują nad urządzeniami, których praca nie będzie kolidować z zasadami religijnymi. Projektują i tworzą tam m.in. telefony, systemy alarmowe, pojazdy silnikowe... „Wymyślili” (wymyślili napisałem w cudzysłowie, bo żaden normalny człowiek podobnymi bredniami nie zaprzętał by sobie umysłu) np. koszerne wykrywacze metalu, których używa się przy skanowaniu wiernych idących do Ściany Płaczu, a których praca nie zakłóca zaleceń szabatu. Urządzenia przez nich produkowane mają niejako wyłączoną za pomocą różnych obejść funkcję włączanie/wyłączanie w szabat. Są także szabasowe alarmy, ekspresy do kawy, klimatyzacja, windy, wózki inwalidzkie...(taki wózek można zobaczyć we wspomnianym już filmie „Religulous”). Natomiast moim bezdyskusyjnym faworytem jest szabasowy długopis, w którym zastosowano znikający po kilku dniach atrament, ponieważ Tora zabrania jakoby trwałego pisma. Według mnie taki długopis świetnie nadaje się do podpisywania różnych dokumentów — np. pożyczki z banku.

Natomiast znajdująca się w USA w Michigan firma „Amigo Mobility International” we współpracy z „Instytutem” Zomet produkuje koszerne „skuterki szabasowe”, posiadające „koszerny moduł”, działający przypuszczalnie podobnie jak w telefonach, który aktywuje się na czas szabatu...

W Toronto, inna firma, produkująca „koszerne” wyroby, „Kosher Innovations” stworzyła np. koszerną lampę, w której światło żarówki blokuje się przekręcając abażur, bez potrzeby wyłączania prądu. Tych „koszernych lamp”, według rabina Samuela Veffera, prezesa firmy, zostało sprzedanych podobno „dziesiątki tysięcy”, także w wersji dla dzieci, w kształcie misia... Wszystkie lampy są produkowane w Chinach. Jest też szabasowy budzik.

Naprzeciw wymaganiom religijnym wyszła także firma Whirlpool, produkując koszerne pralki, lodówki, kuchenki, a także chłodziarki do win... Ta koszerność polega na tym, że pewne funkcje, takie jak wspomniane już zapalanie światła oraz włączanie nawiewu, kompresora i alarmu, po

wciśnięciu przycisku na szabat są nieaktywne. Szabasowe urządzenia są produkowane w Azji, przeważnie w Chinach, oczywiście z powodu taniej siły roboczej... Tutaj narzuca się pytanie, a nawet dwa — pierwsze, czy goje, w dodatku Azjaci mogą wyprodukować kosztowny sprzęt?... oraz drugie pytanie — czy istnieje też „szabasowa spłuczka klozetowa”, która ma specjalny tryb na sobotę?...W końcu w tym urządzeniu też przecież przeważnie trzeba coś nacisnąć... Jednakże, aby te produkty mogły być sprzedawane, muszą posiadać certyfikaty od rabinów.

Potencjalna wartość obrotów kosztownego sprzętu wynosi podobno około 10 milionów dolarów rocznie...

Trzy lata temu członkowie „Gerer Chasidim”, chasydzkiej sekty powstałej w XIXw. wszczęła kampanie przeciwko korzystaniu z komputerów i internetu, jako „dzieła szatana”. Jej członkowie chodzili po domach i informowali o „zagrożeniu duchowym”, wynikającym z faktu posiadania i korzystania z komputera. Zaś przywódca duchowy Sefardyjskiej Partii Strażników Tory, rabin Josef Owadia apelował o wprowadzenie „koszernego” Internetu. Korzystający z niego mogliby wchodzić tylko na strony zatwierdzone przez specjalną komisję rabinacką.

Na początku ubiegłego roku ortodoksyjni rabini domagali się wprowadzenia segregacji płciowej w autobusach Jerozolimie. Ponieważ firma przewozowa odrzuciła ich żądania, wprowadzili własną linię... (przy okazji należy chyba przypomnieć, że u nas, w Polsce, też obowiązywała segregacja w autobusach, tyle że rasowa... autobusy z napisem „Nur Fur Deutsche” zniknęły w 1945r. A w takim USA np., „kraju swobód obywatelskich” i „ojczyźnie demokracji”, w południowych stanach segregacja rasowa obowiązywała do 1964r. ...). W marcu 2009r. ci sami rabini domagali się od El Al, izraelskich linii lotniczych, specjalnych, kosztownych połączeń, w których obowiązywać będzie skromny ubiór, zakaz wyświetlania „brudnych” filmów oraz wspomniana już wcześniej segregacja płciowa... Ponieważ przewoźnik odrzucił ich żądania, rabini wezwali do bojkotu EL AL-u...

Pod koniec czerwca ubiegłego roku, miały miejsce w Jerozolimie zamieszki, wywołane przez ortodoksów, protestujących przeciwko ponownemu otwarciu parkingu miejskiego w sobotę, czyli w szabat właśnie. Manifestujący swoje niezadowolenie rzucali w policję kamieniami, ta użyła armatek wodnych, aresztowanych zostało 24 osoby.

W połowie listopada 2009 w Jerozolimie odbyły się także protesty przed nowo otwieraną fabryką Intelu - ortodoksom nie podobało się, że firma pracuje także w soboty...

Wszystkie te religijne brednie i bzdety płyną z chęci chęci przestrzegania wymogów *Halachy*, to znaczy religijnego prawa opartego na Torze i Talmudzie. Tora, jest częścią Biblii i każdy sam może sobie zweryfikować wszystkie cytaty. Biblia jest, a przynajmniej powinna być, podstawową lekturą każdego ateisty, antyklerykała, racjonalisty czy humanisty odrzucającego czy krytykującego religie czy Kościół. Zresztą, według mnie to przecież Biblia właśnie jest głównym i najważniejszym argumentem przemawiającym za ateizmem...

Samo słowo „Tora” oznacza prawo/droga/ nauka, dosłownie nauczanie, składa się na nią pięć pierwszych ksiąg Biblii, nazywana jest także Pentateuchem. Owo „dzieło”, jest to tzw. „tekst objawiony”, spisany wedle „tradycji” przez Mojżesza na polecenie tzw. „boga” (Boga?) Jahwe.

Zawiera opis „stworzenia świata i człowieka”, ale głównym jej tematem jest tzw. „przymierze”, zawarte za pośrednictwem Mojżesza, pomiędzy zleceniodawcą, nazywanym dalej Bogiem, a zleceniobiorcą, nazywanym dalej narodem Izraela, podczas wędrówki z niewoli egipskiej do Ziemi Obiecanej.

Przyjrzyjmy się zatem, jaki to obraz tzw. „boga”, oraz jego „proroka” pojawia się na stronach Starego Testamentu, a dokładniej Tory czyli pięcioksięgu...

A oto wybrane przeze mnie - wybiórczo i selektywnie — fragmenty owego „świętego dzieła”... na którego to „wartościach” wychowały się setki milionów ludzi... jeśli nie miliardy...

— pierwsza sprzeczność — I Ks. Mojż. — 1;27 możemy przeczytać, że *"I stworzył Bóg człowieka na obraz swój. Na obraz Boga stworzył go. Jako mężczyznę i niewiastę stworzył ich."*... ale już kawałek dalej, w 1Ks. Mojż. 2;21 czytamy, że *"Wtedy zesłał Pan Bóg głęboki sen na człowieka, tak że zasnął. Potem wyjął jedno z jego żeber i wypełnił ciałem to miejsce. 2;22. A z żebra, które wyjął z człowieka, ukształtował Pan Bóg kobietę i przyprowadził ją do człowieka."* — no to albo stworzył ich jednocześnie, albo mężczyznę wcześniej, a kobietę później... tu przy okazji można przypomnieć, że w roku 1564 inkwizycja skazała na śmierć lekarza Andreasa Vesaliusa za to, że po przeprowadzonej przez siebie sekcji zwłok (zdaje się, że jeszcze wtedy zakazanej przez Kościół), stwierdził on, że mężczyźnie nie brakuje żebra, z którego rzekomo powstała Ewa... — K. Deschner

— według tzw. „boga”, ludzka znajomość dobra i zła jest naganna — I Ks. Mojż. 3;22 — *"I rzekł Pan Bóg: oto człowiek stał się taki jak my: zna dobro i zło. Byleby tylko nie wyciągnął teraz ręki swej i nie zerwał owocu także z drzewa życia, i nie zjadł, a potem żył na wieki!"*...

— tzw. bogu nie podobało się to, że ludzie mogą się ze sobą porozumiewać, i postanowił pomieszać im języki — I Ks. Mojż. 11;6- *"I rzekł Pan: Oto jeden lud i wszyscy mają jeden język, a to dopiero początek ich dzieła. Teraz już dla nich nic nie będzie niemożliwe, cokolwiek zamierzają uczynić. 11;7 — Przeto zstąpmy tam i pomieszajmy ich język, aby nikt nie rozumiał języka drugiego!"* („zstąpmy" jest to liczba mnoga, ciekawe, jacy to jeszcze „bogowie" tam byli?..)

— jak wcześniej wspominałem, głównym tematem Tory jest „przymierze", zawarte między bogiem a Mojżeszem... zawarcie owego „przymierza" polega zaś na czynności obrzezania... I Ks. Mojż. 17;10 — *"A to jest przymierze moje, przymierze między mną a wami i potomstwem twoim po tobie, którego macie dochować: obrzezany zostanie u was każdy mężczyzna. 17;11 — Obrzeźcie mianowicie ciało napletka waszego i będzie to znakiem przymierza między mną a wami...[...]* 17;14 — *A nieobrzezany mężczyzna, który nie będzie miał obrzezanego ciała napletka swego, będzie wytępiony z ludu swego, bo złamał przymierze moje..."* Wygląda więc na to, że według Tory, tylko obrzezani faceci mogą trafić do nieba... wszyscy inni do piekła... Problem w tym, że islam wymaga tego samego od swoich wyznawców, zresztą przecież wyznawcy „proroka" Mahometa przyznają się do wspólnego przodka z wyznawcami judaizmu, mianowicie Abrahama, (Ibrahima według islamu). Istnieje zatem spore prawdopodobieństwo, że wysadzający się w powietrze obrzezani zwolennicy Hamasu czy innego Hezbollah utrafią do tego samego nieba, co zabici przez nich obrzezani Żydzi... przynajmniej, jeśli kryteria napletkowe będą uznawane za najważniejsze na bramce przy wejściu do nieba... Co prawda, obrzezanie zmniejsza ryzyko zarażenia się wirusem HIV, ale przecież parę tysięcy lat temu jeszcze go nie było...

-na początku Biblii dowiadujemy się, że Jahwe jest stwórcą nieba, ziemi, i wszystkiego, co się na niej znajduje... jednakże ten sam Jahwe wiele razy na kartach S.T żąda dla siebie krwawych ofiar ze zwierząt... i przyjmuje też ofiary z ludzi — Ks. Sędziów, 11;30-40 (poza Torą)... mało tego, wprost *lubuje się w krwi, i zapachu spalanych dla niego ofiar... III Ks. Mojż.17;6 — "Kapłan pokropi krwią ołtarz Pana u wejścia do Namiotu Zgromadzenia, a tłuszcz spali jako woń przyjemną dla Pana...* II Ks. Mojż. 22;20 — *"Kto składa ofiary innym bogom, poza samym Panem, będzie zgłodzony... (!)oto garść przykładów — tylko z Tory...*

II Ks. Mojż. 12;3 — *"[...] Dziesiątego dnia tego miesiąca weźmie sobie każdy baranka dla rodziny, baranka dla domu.,12;5 — Ma to być baranek bez skazy... 12;6 [...] i zabije go całe zgromadzenie zboru izraelskiego o zmierzchu. 12;7 I wezmą z jego krwi, i pomażą oba odrzwia i nadproża w domach, gdzie go spożywają...*

II Ks. Mojż. 24;5 — *"Polecił (Mojżesz) też młodzieńcom z synów izraelskich złożyć ofiarę całopalenia, a ci zarznieł cielce na rzeźną ofiarę pojednania dla Pana...24;6 — Potem wziął Mojżesz połowę krwi i wlał do czaszy, a drugą połowę krwi wylał na ołtarz...*

III Ks. Mojż. 1;1- Ofiary całopalne: *"I przywołał Pan Mojżesza, i przemówił do niego z Namiotu Zgromadzenia tymi słowy: [...] Jeżeli ktoś z was chce złożyć ofiarę Panu, to niech złoży ofiarę swoją z bydła rogatego lub z trzody...1;4 — Potem zarznie tego cielca przed Panem, a synowie Aarona, kapłani, ofiarują krew i pokropią tą krwią dookoła ołtarz...1;9 — [...] Kapłan wszystko to spali na ołtarzu jako ofiarę całopalną, ofiarę ogniową, woń przyjemną dla Pana... 1;14 — A jeżeli jego ofiara całopalna dla Pana ma być z ptactwa, to niech złoży swoją ofiarę z synogarlic lub z gołąbków... 1;15 - Kapłan przyniesie ją do ołtarza, przekręci jej głowę i spali na ołtarzu, a krew jej wycisnie na ścianę ołtarza (!)... 1;17 — Skrzydła jej zaś naderwie, nie oddzielając ich od ciała, i spali ją kapłan na ołtarzu... [...] Jest to całopalenie, ofiara ogniowa, woń przyjemna dla Pana..."*

4;15 — *A starsi zboru położą swoje ręce na głowie tego cielca przed Panem, kapłan zaś zarznie tego cielca przed Panem.. 17 — Potem kapłan zanurzy swój palec we krwi i pokropi krwią tą siedem razy zasłonę przed Panem... 18 — Następnie rozmaże nieco z tej krwi po rogach ołtarza, który jest przed Panem w Namiocie Zgromadzenia, resztę zaś krwi wyleje u podstawy ołtarza całopaleń, który jest u wejścia do Namiotu Zgromadzenia... ITD. ... ITP. ...*

Można by przytoczyć jeszcze sporo takich cytatów, które ukazują obraz tzw. „boga" Jahwe, ale analiz Biblii z soczystymi cytatami w tym portalu nie brakuje.

Wszystkie te świętości są spisane ręcznie na białym, wykonanym z jagnięcej skóry zwoju - pergaminie, zwiniętym na dwóch wałkach, wykonanych z cennego drzewa, pokryte inkrustacją... przechowywane są w specjalnej, zasłoniętej szafie w synagodze... Tora stanowi centrum życia dla każdego wyznawcy judaizmu... Ma ona nawet swoje święto, podczas którego religijni Żydzi tańczą z Torą w ramionach...

Jednym słowem, jest ona „świętością nad świętościami", z której nie można kpić, drwić, szydzić, śmiać się... tak samo jak z wszystkich wierzących w zapisane w Torze Słowo.

Na całym świecie żyje podobno ponad 1.5 miliona ortodoksyjnych i ultra ortodoksyjnych Żydów — w Izraelu ok. 800. tyś, w USA natomiast ok. 750 tyś. Wychodzi na to, że dla ponad 1,5 miliona ludzi te chore, zdegenerowane brednie są „świętością nad świętościami”... A trzeba przecież pamiętać, że „bóg” Starego Testamentu jest to ten sam „bóg”, który występuje w Nowym Testamencie... Zupełnie jak doktor Jackyl i mr. Hyde.

Ponad dwa lata temu, w „Gazecie Wyborczej”, wydaniu papierowym, z 11-04-2008r. ukazała się rozmowa A. Michnika z ks. S. Opielą. Adam Michnik mówił:

"Religia uformowała nasz zmysł moralny. Religia uformowała nasze rozumienie tego, co dobre, a co złe. W związku z tym każda próba wyeliminowania religii z debaty, z aksjologii w państwie, byłaby de facto dążeniem do wyeliminowania rozróżnienia między dobrem a złem. To moje kluczowe przekonanie." I dalej — "Próba wyeliminowania religii z debaty o najważniejszych sprawach w państwie, w społeczeństwie demokratycznym jest drogą do unicestwienia świata wartości. Rola religii była i pozostanie fundamentalna, dlatego, że uczy nas — wierzących i niewierzących — że jedyną władzą, przed którą wolno nam klękać, jest władza Boga. I nie ma innej władzy. Pan Bóg nas obciążył naturalnym poczuciem godności i wolności..."

W tym portalu komentarz do tego cytatu zbędny.

„Religia jest dla ludzi bez rozumu” — J. Piłsudski

„Religia jest uważana przez prostaków za prawdziwą, przez mędrków za fałszywą, a przez władzę za użyteczną...” — Seneka Młodszy

I tak na podsumowanie - cytat z Georga Carlina, amerykańskiego komika, z jego skoczki o zwyczajach religijnych- [YouTube — George Carlin Religijne Zwyczaje Polskie Napisy](http://www.youtube.com/watch?v=NL_trfjunx0&feature=related) (http://www.youtube.com/watch?v=NL_trfjunx0&feature=related)

„Kiedy to się w końcu rozleci i wyląduje wśród innych pierdół, które wymyślił człowiek?”

NO WŁAŚNIE — KIEDY?

PS.1 — jeśli ktoś chciałby zadać jakieś pytania związane z judaizmem, to podaje adres do rabina — zapytajrabina@gmail.com (<http://www.racjonalista.pl/mailto:zapytajrabina@gmail.com>) - odpowiada po kilku dniach, trzeba czekać (na mnie w zeszłym roku pan rabin był się obraził i nie odpowiedział na drugi zestaw pytań, jaki mu posłałem... ;-)

PS.2 — w Krakowie w Starej Synagodze, przy ul Szerokiej 24 do końca roku jest wystawa jest wystawa „Filary Judaizmu — Biblia hebrajska, Talmud, Literatura rabiniczna”

pon. — 10-14, wt. — niedz. — 9-17 starasynagoga@mhk.pl (<http://www.racjonalista.pl/mailto:starasynagoga@mhk.pl>)

Jeśli ktoś jest w Krakowie, i chciałby zweryfikować to, co napisałem, a potem podzielić się z innymi na łamach Racjonalisty, to by było fajnie...

Wszystkie cytaty pochodzą z Biblii wyd. przez Brytyjskie i Zagraniczne Towarzystwo Biblijne, Warszawa 1975r.

Reszta źródeł:

[Izrael: Ortodoksyjni Żydzi mogą dzwonić w szabat. Zębami](http://wiadomosci.gazeta.pl/Wiadomosci/1,80708,6741065,Izrael_Ortodoksyjni_Zydzi_moga_dzwonic_w_szabat_Zebami_dzwonic_w_szabat.html) (http://wiadomosci.gazeta.pl/Wiadomosci/1,80708,6741065,Izrael_Ortodoksyjni_Zydzi_moga_dzwonic_w_szabat.html)

[Ortodoksyjni Żydzi kontra Intel. Komputerowy gigant złamał szabat](http://wiadomosci.gazeta.pl/Wiadomosci/1,80708,7253946,Ortodoksyjni_Zydzi_kontra_Intel_Komputerowy_gigant_zlamal_szabat_Komputerowy_gigant.html) (http://wiadomosci.gazeta.pl/Wiadomosci/1,80708,7253946,Ortodoksyjni_Zydzi_kontra_Intel_Komputerowy_gigant.html)

[Protest ortodoksów przed fabryką Intela w Jerozolimie](http://wiadomosci.gazeta.pl/Wiadomosci/1,80708,7278707,Protest_ortodoksow_przed_fabryka_Intela_w_Jerozolimie) (http://wiadomosci.gazeta.pl/Wiadomosci/1,80708,7278707,Protest_ortodoksow_przed_fabryka_Intela_w_Jerozolimie.html)

[Izrael: Ortodoksyjni żydzi przeciwko komputerom jako dzieła Szatana](http://wyborcza.pl/1,86705,4182608,Izrael_Ortodoksyjni_zydzi_przeciwko_komputerom_jako_dzieku_Szatana) (http://wyborcza.pl/1,86705,4182608,Izrael_Ortodoksyjni_zydzi_przeciwko_komputerom_jako_dzieku_Szatana)

[Szabasowe lodówki, telefony i inne — jak biznes odpowiada na religijne potrzeby Żydów](http://gospodarka.gazeta.pl/firma/1,31560,5659840,Szabas_owe_lodowki_telefony_i_inne_jak_biznes_odpowiada.html) (http://gospodarka.gazeta.pl/firma/1,31560,5659840,Szabas_owe_lodowki_telefony_i_inne_jak_biznes_odpowiada.html)

[Ultraortodoksyjni Żydzi: Albo „koszerne” samoloty albo bojkot linii oszerne samoloty](http://wiadomosci.gazeta.pl/Wiadomosci/1,80708,6383916,Ultraortodoksyjni_Zydzi_Albo_koszerne_samoloty_albo_bojkot_linii_oszerne_samoloty.html) (http://wiadomosci.gazeta.pl/Wiadomosci/1,80708,6383916,Ultraortodoksyjni_Zydzi_Albo_koszerne_samoloty.html)

[„Koszerne skutery” i inne samooszustwa talmudyczne - Bibuła — pismo niezależne](#)

(<http://www.bibula.com/?p=19634>)

Piotr Szczepański

Publicysta

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 02-08-2010)

Oryginał. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,499>)

Contents Copyright © 2000-2010 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2010 Michał Przech

Autorem portalu Racjonalista.pl jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielami portalu są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie strony tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl